Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematiem

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu, kas izpildāma ar Kopīgā pētniecības centra tiešām darbībām atbilstīgi Eiropas Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumu septītajai pamatprogrammai (2007—2013)",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu" Sadarbība", ar ko īsteno Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (no 2007. līdz 2013. gadam)",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu" Idejas", ar ko īsteno Eiropas Kopienas 7. pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (no 2007. līdz 2013. gadam)",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu" Cilvēki", ar ko īsteno Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (no 2007. līdz 2013. gadam)",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu" Iespējas", ar ko īsteno Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu (2007. līdz 2013.) pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu, kas izpildāma ar Kopīgā pētniecības centra tiešām darbībām, ar kurām īsteno Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) Septīto pamatprogrammu (2007—2011) kodolpētniecības un mācību pasākumiem",

"Priekšlikums Padomes lēmumam par īpašo programmu, ar ko īsteno Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) Septīto pamatprogrammu (2007—2011) par kodolpētniecības un mācību pasākumiem"

KOM(2005) 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445 galīgā red.

(2006/C 185/02)

Padome saskaņā ar EK Līguma 166. pantu 2005. gada 14. novembrī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minētiem tematiem

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa atzinumu pieņēma 2006. gada 28. martā. Ziņotājs — *WOLF* kgs, līdzziņotājs — *PEZZINI* kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 426. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 20. un 21. aprīlī (20. aprīļa sēdē), ar 132 balsīm par un 2 balsīm pret, pieņēma šo atzinumu.

1. **Kopsavilkums**

1.1 Minētie Komisijas priekšlikumi attiecas uz pētniecības tēmām, kas iekļautas Komisijas izstrādātajā 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammā (2007.—2013.) un 7. *Euratom* pamatprogrammā (2007.—2011.), par kurām Komiteja jau izstrādājusi atzinumu. Tātad šis Komitejas atzinums papildina jau izstrādāto atzinumu par abām pamatprogrammām.

1.2 Tajā Komiteja aicināja piešķirt visu nepieciešamo finansējumu Komisijas ierosinātajām, steidzami nepieciešamajām investīcijām pētniecībā un izstrādē, kā arī nemanipulēt ar tām un nepieļaut to svītrošanu sarunās par nākamo ES kopbudžetu.

1.3 Lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķi un Eiropas kļūtu par spēcīgāko ekonomisko telpu pasaulē, būtiski jāpalielina investīcijas pētniecībā un izstrādē. Minētajā jomā Eiropa konkurē ne tikai ar tādām valstīm kā ASV, Japāna un Koreja, bet arī ar Ķīnu, Indiju un Brazīliju. Pavisam nesen ASV un Japāna paziņojušas, ka investīcijām pētniecībā un izstrādē ir prioritāra nozīme, lai paaugstinātu valsts konkurētspēju pasaules mērogā, un piešķīrušas atbilstošu finansējumu minētā mērķa sasniegšanai. Padomes Barselonā pieņemtais, bet vēl nesasniegtais, Lisabonas stratēģijas atbalstam paredzētais mērķis, proti, 3 % no ES iekšzemes kopprodukta investēt izpētē un attīstībā, tātad ir paredzētajā termiņā nesasniedzams mērķis (*moving target*), ņemot vērā aizvien tālejošāko globālo attīstību. Ja mērķi izdodas sasniegt ar nokavēšanos, tas nozīmē, ka kāds to jau ir sasniedzis ātrāk.

1.4 Ņemot vērā faktu, ka Padome jau pieņēmusi ES kopbudžetu, kā arī ievērojot tā ietekmi uz pētniecības budžetu, Komiteja norāda, ka joprojām aktuāls ir tās jau iepriekš paustais ieteikums šajā sakarā, proti, pētniecībai un izstrādei piešķirt daudz lielāku finansējumu nekā iepriekš — tieši 8 % — un finansējuma palielināšanu, ko Padomes lēmumā paredzēts īstenot tikai septiņu gadu laikā, uzsākt ātrāk.

1.5 Būtiskākie Komisijas priekšlikumi iekļauti īpašajā programmā "Sadarbība". Komiteja atbalsta tajā paredzēto finansējuma piešķiršanu tādām svarīgām pētniecības tēmām kā enerģētika, veselība, informācijas tehnoloģijas, nanotehnoloģijas, vide, transports un pētījumiem sociālajās, ekonomikas un humanitārajās zinātnēs, kā arī jaunajām tēmām — kosmoss un drošība. Komitejas nostāja minētajā jautājumā detalizētāk izklāstīta dokumenta 4. iedaļā, un atsevišķos gadījumos Komiteja ierosina veikt nelielus uzlabojumus.

1.6 Komiteja iesaka kopumā atteikties no stingras līdzekļu piesaistes dažādām programmām un īstenot pēc iespējas elastīgāku politiku. Tādā veidā izdosies panākt, ka programmu īstenošanas gaitā Komisija ātri un bez papildu politiskiem pasākumiem varēs noteikt jaunas prioritātes, ja tāda nepieciešamība būs radusies, kā arī atbildēt uz jautājumiem, kas radušies no jauna, un, ņemot vērā daudzu apakšprogrammu transversālo raksturu, veikt nepieciešamo pārstrukturēšanu.

1.7 Komiteja atkārtoti pauž atbalstu īpašajai programmai "Idejas". EESK uzskata, ka līdztekus atbilstošam finansējumam minētās programmas lielākās problēmas būs atbalstāmo projektu atlases process un programmas vadība. Komiteja atzinīgi vērtē faktu, ka šī sarežģītā uzdevuma izpilde tiks uzticēta neatkarīgajai Eiropas Pētniecības padomei — EPP (*European Research Council, ERC*).

1.8 Komiteja jau vairākkārt uzsvērusi, ka veiksmīga un konkurētspējīga pētniecība ES nebūs iespējama, ja netiks nodrošināts augstvērtīgs tehniskais aprīkojums, finansiālais atbalsts un atbilstoši pamata nosacījumi, kā arī pietiekams skaits augsti kvalificētu, radošu zinātnieku. Īpašajā programmā "Cilvēki" Komisija iekļāvusi tos pasākumus, kuriem jāveicina minētā mērķa sasniegšana. Komiteja uzsver, ka tā atbalsta minēto pasākumu īstenošanu. EESK arī norāda uz tās iepriekš izteiktajām piezīmēm par Komisijas publicēto Eiropas pētnieku hartu.

1.9 Īpašā programma "Iespējas" ir viens no labākajiem paraugiem, kas raksturo Kopienas sniegto atbalstu. Tas īpaši sakāms par pētniecības infrastruktūru, piemēram, lielām iekārtām, zinātniskiem instrumentiem, datoriem, utt., kuru izmaksas un izmantošana pārsniedz vienas dalībvalsts iespējas. Minētajā programmā iekļautā apakšprogramma "Pētniecība MVU vajadzībām" atbilst Komitejas iepriekš paustajam ieteikumam, ka MVU ciešāk jāiesaista jauninājumu radīšanas un ieviešanas procesā.

1.10 Nobeigumā Komiteja norāda uz tās iepriekš pausto ieteikumu būtiski samazināt pieteikumu iesniedzēju administratīvo slodzi un vienkāršot procedūras, kā arī nodrošināt pēc iespējas lielāku atbalsta instrumentu un atbalsta piešķiršanas procedūru nepārtrauktību.

2. **Ievads**

2.1 **Komisijas iesniegtie** priekšlikumi, kas apkopoti septiņos atsevišķos dokumentos, papildina Komisijas priekšlikumu ([1]) par 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammu (2007.—2013.) un 7. *Euratom* pamatprogrammu (2007.—2011.), un tie sniedz **detalizētu informāciju par pētniecības saturu vai tēmām, kurām paredzēts piešķirt atbalstu**.

2.1.1 **Šis Komitejas atzinums īsā un koncentrētā veidā papildina jau izstrādāto atzinumu** ([2]) par 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammu (2007.—2013.) un 7. *Euratom* pamatprogrammu (2007.—2011.), kā arī tajā izteiktās piezīmes un ieteikumus.

2.1.2 Tāpēc šajā atzinumā nav runa par **struktūrām un instrumentiem, bet gan par pētniecības saturu.** Tā, piemēram, šajā atzinumā vairs netiek aplūkots svarīgais jautājums par jauninājumu trijstūra — fundamentālie pētījumi, pielietojamās zinātnes un izstrāde — optimizāciju, netiek aplūkots arī ieteikums, ka jānodrošina pietiekama nepārtrauktība personāla jautājumos, lai Komisijas ierēdņi, kuriem uzticēta programmas vadība, arī turpmāk būtu pētniecības jomā pieredzējuši eksperti, kuri orientējas attiecīgajā zinātnes nozarē. Minētie jautājumi detalizēti aplūkoti jau iepriekš pieņemtos atzinumos ([3]).

2.1.3 Taču jau pašā sākumā jāaplūko svarīgs jautājums, kas skar **budžeta līdzekļu piesaisti** vai sadalījumu atsevišķiem programmas elementiem. Šajā sakarā Komiteja jau ieteica rīkoties **pēc iespējas elastīgāk**, lai programmu īstenošanas gaitā Komisija ātri un bez papildu politiskiem pasākumiem varētu noteikt jaunas prioritātes, ja tāda nepieciešamība radīsies, kā arī atbildēt uz jautājumiem, kas radušies no jauna, un, ņemot vērā daudzu apakšprogrammu transversālo raksturu, veikt nepieciešamo pārstrukturēšanu.

2.2 Komisija ierosinājusi palielināt abu pamatprogrammu budžetu līdz 72,7 miljardiem EUR ([4]). Tas tomēr būtu mazāk kā 8 % no ierosinātā ES kopbudžeta 2007.—2013. gadam, proti, no 1025 miljardiem EUR. Iepriekš minētajā atzinumā par 7. PTA (pētniecības un tehnoloģiju attīstības) pamatprogrammu Komiteja ieteica piešķirt visu nepieciešamo finansējumu Komisijas ierosinātajām, steidzami nepieciešamajām investīcijām pētniecībā un izstrādē, kā arī nemanipulēt ar tām un nepieļaut to svītrošanu sarunās par nākamo ES kopbudžetu.

([1]) KOM(2005) 119 galīgā red./2 — 2005/0043 (COD) – 2005/0044 (CNS).

([2]) OV C 65, 17.3.2006.

([3]) OV C 157, 28.6.2005. "Vadlīnijas pētniecības veicināšanai Eiropas Savienībā", kā arī OV C 65, 17.3.2006.

([4]) Pamatojoties uz 2005. gada cenām un neņemot vēra inflācijas radītājus; tiek minēti dažādi skaitļi, atkarībā no tā, kā aprēķināts inflācijas indekss.

2.2.1 Taču Eiropadomes sanāksmē 2005. gada 19. decembrī tika panākta vienošanās, ka ES kopbudžeta apjoms būs tikai 862,4 ([5]) miljardi EUR. Tāpēc arī ES pētniecības budžets varētu būt daudz mazāks ([6]) nekā tas, ko ierosināja Komisija, taču *"Eiropadome ([7]) uzskata, ka ES finansējums zinātniskai izpētei būtu jāpalielina tā, ka līdz 2013. gadam pieejamie resursi reāli būtu par aptuveni 75 % lielāki nekā 2006. gadā"*. Ņemot vērā minētos skaitļus, Komisija izstrādās jaunu priekšlikumu. Tātad politiskā lēmuma pieņemšanas process par abām pamatprogrammām vēl nav beidzies.

2.2.2 Lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķi un Eiropa kļūtu par spēcīgāko ekonomisko telpu pasaulē, būtiski jāpalielina investīcijas pētniecībā un izstrādē. Šajā jomā Eiropa konkurē ne tikai ar tādām valstīm kā ASV, Japāna un Koreja, bet arī ar Ķīnu, Indiju un Brazīliju. Pavisam nesen ASV un Japāna paziņojušas, ka investīcijām pētniecībā un izstrādē ir prioritāra nozīme, lai paaugstinātu valsts konkurētspēju pasaules mērogā, un piešķirušas atbilstošu finansējumu minētā mērķa sasniegšanai. Padomes Barselonā pieņemtais, bet vēl nesasniegtais, Lisabonas stratēģijas atbalstam paredzētais mērķis, proti, 3 % no ES iekšzemes kopprodukta investēt izpētē un attīstībā, tātad ir paredzētajā termiņā nesasniedzams mērķis (moving target), ņemot vērā aizvien tālejošāko globālo attīstību. Ja mērķi izdodas sasniegt ar nokavēšanos, tas nozīmē, ka kāds to jau ir sasniedzis ātrāk.

2.3 Ņemot vēra situāciju, kas pašreiz izveidojusies, Komiteja vēlētos vēlreiz norādīt uz iepriekš minētajā atzinumā izteiktajiem ieteikumiem, proti, ka, pirmkārt, efektīva un izcila pētniecība un izstrāde, kurām tiek piešķirts atbilstošs finansējums, ir jauninājumu, konkurētspējas un labklājības, līdz ar to arī kultūras attīstības un sociālās nodrošināšanas pamatu pamats un svarīgākais priekšnosacījums, ka, otrkārt, Komisijas priekšlikums… **ir nozīmīgs, ilgtermiņā vēl palielināms ieguldījums, lai nepieļautu Eiropas — kas ir modernās zinātnes un tehnikas šūpulis — pozīciju vājināšanos, bet gan tās saglabātu un stiprinātu** un ka, treškārt, **bez minētajiem ieguldījumiem Lisabonas mērķi nav sasniedzami** pat ilgākā laika periodā.

2.4 Komiteja vēlreiz norāda, ka sadarbība pētniecības un izstrādes jomā ir efektīvs **Eiropas integrācijas un kohēzijas katalizators**. To ir īpaši svarīgi apzināties pašreiz, kad iedzīvotāji nav atbalstījuši izstrādāto Eiropas Savienības Konstitucionālo līgumu. Atbilstoša līmeņa pētniecībai un izstrādei ir izšķiroša nozīme ne tikai Lisabonas mērķu īstenošanā, bet arī, meklējot atbildes un risinot problēmas tādās jomās kā, piemēram, veselība, energoapgāde, vides aizsardzība u.c.

2.5 Komiteja uzsver, ka joprojām aktuāls ir tās ieteikums, proti, no apstiprinātā **ES kopbudžeta** pētniecībai un izstrādei jāpiešķir daudz lielāks finansējums nekā iepriekš — **proti, 8 %** — un finansējuma palielināšana, ko Padomes lēmumā paredzēts īstenot tikai septiņu gadu laikā, jāuzsāk ātrāk.

2.6 Komiteja pieņēmusi zināšanai Komisijas priekšlikumu ([8]) nodibināt Eiropas Tehnoloģiju institūtu (ETI). Neuzsākot minētā priekšlikuma satura analīzi, tomēr jāpiebilst, ka institūta dibināšanu nekādā gadījumā nedrīkst finansēt no budžeta, kas paredzēts šajā atzinumā aplūkotajām "Īpašajām programmām pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā".

2.7 Vienlaikus Komiteja norāda uz tās iepriekš pausto ieteikumu **būtiski samazināt** pieteikumu iesniedzēju administratīvo **slodzi** un **vienkāršot procedūras**, kā arī nodrošināt pēc iespējas lielāku atbalsta instrumentu un atbalsta piešķiršanas procedūru nepārtrauktību. Minēto jautājumu Komiteja aplūkos sīkāk, izstrādājot atzinumu par Komisijas ierosinātajiem "Līdzdalības noteikumiem" ([9]).

3. **Komisijas priekšlikumu saturs** ([10])

3.1 Komisijas priekšlikumi aptver un precizē visus pētniecības un izstrādes pasākumus (t.i., pētniecības tēmas, saturu, metodes un līdzekļus), kurus paredzēts īstenot saskaņā ar 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammu un 7. *Euratom* pamatprogrammu. Priekšlikumos arī noteikts, kādi būs Kopīgā pētniecības centra uzdevumi. Paredzēti arī pasākumi, kuriem jāveicina nepieciešamā cilvēkpotenciāla attīstīšana un nostiprināšana. Komisija kopumā izstrādājusi septiņus dokumentus, kuros iekļauta arī detalizēta informācija par katru no apakšprogrammām.

3.2 Minēto apakšprogrammu struktūra (norādīta tām piešķirtā finansējuma procentuālā daļa no pamatprogrammas kopējā budžeta):

A — Pētniecības un attīstības pamatprogramma (kopējais budžets 72 miljardi 726 miljoni EUR) 2007—2013

Sadarbība	61,1 %
Idejas	16,3 %
Cilvēki	9,8 %
Iespējas	10,3 %
Ar kodolpētniecību nesaistītās Kopīgā pētniecības centra darbības	2,5 %

B — *Euratom* pamatprogramma (kopējais budžets 3 miljardi 92 miljoni EUR) 2007—2011

Kodolsintēzes enerģijas pētniecība	69,8 %
Kodoldalīšanās un aizsardzība pret radiāciju	12,8 %
Kopīgā pētniecības centra darbības kodolenerģijas jomā	17,4 %

3.3 Detalizēts Komisijas priekšlikumu izklāsts atrodams atzinuma par 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammu 3. iedaļā (CESE 1484/2005).

([5]) 2005. gada cenās.

([6]) Pašreiz pieejamā informācija liecina, ka tas varētu būt aptuveni 49,5 miljardi EUR (piemēram, *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (FAZ), 2006. gads, 11. numurs, 14. lappuse).

([7]) Eiropas Savienības Padome 1591505, CADREFIN 268, 10. punkts, 2005. gada 19. decembrī.

([8]) Paziņojums presei, IP/06/201, 2006. gada 22. februārī.

([9]) KOM(2005) 705 galīgā red.

([10]) Skatīt arī 3. nodaļa, OV C 65, 17.3.2006.

4. **Komitejas piezīmes**

4.1 Tā kā turpmākās Komitejas piezīmes ir cieši saistītas ar iepriekš minētā atzinuma par 7. PTA pamatprogrammu 4.–6. nodaļu, tās būs grūti saprotamas, neiepazīstoties ar minēto nodaļu saturu.

4.1.1 Komiteja atbalsta to, ka Komisija iecerējusi ņemt vērā daudzu programmas elementu transversālo raksturu, ka arī veicināt daudzdisciplinaritāti, īstenojot starptematisku pieeju.

4.1.2 Šajā sakarā Komiteja apsprieda arī jautājumu, vai par transversālām tēmām veikto pētījumu atsevišķie elementi — piemēram, IKT (informācijas un komunikāciju tehnoloģijas) izmantošana medicīnā — būtu jāiekļauj sadaļā "IKT" vai speciālajā apakšprogrammā "Veselība". Tā, piemēram, Komiteja iesaka daļu IKT jomā paredzēto pētījumu vairāk piesaistīt speciālajām apakšprogrammām, piemēram, veselība, enerģija, transports vai pat arī sociālās zinātnes, tādējādi lielāku uzmanību veltot konkrētiem pētījumiem minētajās jomās.

4.1.3 Taču uz minēto jautājumu nav iespējams atbildēt vienozīmīgi, tāpēc lēmums būtu jāpieņem katrā gadījumā atsevišķi atkarībā no tā, kādu metožu lietošana radīs vislielāko sinerģiju, no vienas puses, un atkarībā no tā, kā nodrošināt vislabāko saistību ar konkrētajiem uzdevumiem, kas jārisina attiecīgajā jomā, no otras puses. Komiteja vēlreiz norāda, ka jāveic pasākumi, *"lai nodrošinātu vispārēju koordināciju un nepieciešamo sasaisti."*

4.1.4 Komiteja atzinīgi vērtē arī to, ka Komisija vēlas rīkoties elastīgi, ja radīsies jaunas vajadzības, jaunas atziņas un priekšlikumi, kā arī neparedzētas politikas vajadzības. Komisijas veicinātā un koordinētā pirmskonkurences pētniecība un izstrāde ļaus uzlabot ES konkurētspēju.

4.2 *Sadarbība — programmas būtiskākie elementi.*

4.2.1 **Veselība.** Komiteja uzsver, ka minētajā apakšprogrammā bija jāiekļauj plašs pētījumu loks — sākot ar tādu tēmu kā gatavošanās epidēmijām un pandēmijām, kā arī to profilakse, un beidzot ar demogrāfisko pārmaiņu radītajām problēmām, to ilgstošo ietekmi un visām sociālajām un ar veselību saistītajām blakusparādībām, tajā skaitā sabiedrības novecošanas izpēte un pētījumi, kuriem jāveicina invalīdu dzīves kvalitātes uzlabošana (turklāt pēdējie ietver arī īpašus, piemēram, sociālus un tehniskus aspektus, kas nav saistīti ar veselību). Šajā sakarā Komiteja atbalsta Komisijas apņemšanos atbalstīt pētījumus tādā jomā kā reti sastopamu slimību profilakse un ārstēšana. Programmā jāiekļauj visas nozīmīgās zinātnes un tehnikas jomas — biotehnoloģija, genomika, cilmes šūnu pētījumi un citi daudzdisciplināri pētījumi, tajā skaitā atbilstošu kvalitātes un sociālo standartu izstrāde. Tas attiecas ne tikai uz bioloģiskiem un medicīniskiem pētījumiem universitātēs, klīnikās un valsts finansētās pētniecības iestādēs, bet arī uz Eiropas medicīnas un farmācijas sektora konkurētspējas nostiprināšanu. Tāpēc Komiteja iesaka atbalstīt ierosināto programmas ietvaru. Pētniecībai un izstrādei veselības jomā ir ārkārtīgi svarīga nozīme ne tika Eiropas, bet arī visas pasaules mērogā.

4.2.2 **Pārtika, lauksaimniecība un biotehnoloģija** (biotehnoloģijai ir arī svarīga nozīme, veicot pētījumus veselības jomā (4.2.1. punkts)). Komiteja pozitīvi vērtē minētās programmas centienus Eiropā izveidot un saglabāt uz zināšanām balstītu bioekonomiku. Izvirzīts mērķis — ar zinātņu par dzīvību un biotehnoloģiju palīdzību jānodrošina videi nekaitīgu un konkurētspējīgu produktu un procesu izstrāde lauksaimniecībā, zivsaimniecībā, akvakultūrā, kā arī pārtikas, veselības, mežsaimniecības un citās radniecīgās nozarēs. Tā ir ļoti svarīga joma, ņemot vērā ļoti lielo konkurenci lauksaimniecības sektorā ar tādām valstīm kā, piemēram, Brazīlija. Jauna izstrādes joma varētu būt tādu augu selekcija, kas akumulē piesārņojošās vielas un tādējādi veicina piesārņotas augsnes attīrīšanu, vai tādu augu selekcija, kuri neabsorbē piesārņojošās vielas no piesārņotas augsnes un kurus tāpēc var droši lietot.

4.2.3 **Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT).** IKT nozares produkti un pakalpojumi ir radījuši revolucionāru apvērsumu zinātnē, tehnikā, pārvaldē, kā arī bagātinājuši un izmainījuši cilvēku ikdienas dzīvi. Ne tikai piešķirtā finansējuma daļas, bet arī izvirzīto uzdevumu daudzpusības ziņā "IKT" tēma ir lielākais programmas "Sadarbība" elements, kas ietekmē vai var ietekmēt visas pārējās jomas. Minētās apakšprogrammas mērķis ir veicināt inovatīvu, uz IKT balstītu produktu un pakalpojumu pieejamību zinātnē, tehnikā, pārvaldē un loģistikā. IKT programmā paredzētie pētījumi sniedzas no inovatīvas datortehnikas (kaut arī, nenoliedzama, piemēram, ir mikroshēmu izstrādes pārklāšanās ar nanotehnoloģiju programmu), datorsistēmu un datortīklu izstrādes līdz pat jaunu programmēšanas instrumentu izstrādei, taču uzmanība jāpievērš tam, lai IKT pakalpojumi būtu pieejami visām iedzīvotāju grupām. Komiteja norāda arī uz piezīmēm, ko tā šajā sakarā izteikusi 4.1.2. punktā. Vai lielākās finansējuma daļas piešķiršana IKT programmai attaisnosies, ir atkarīgs no tā, cik lielā mērā IKT programma nākotnē veicinās pārējo programmu īstenošanu.

4.2.4 **Nanozinātnes, nanotehnoloģijas, materiāli un jaunas ražošanas tehnoloģijas.** Šī arī ir jauna un ārkārtīgi inovatīva joma ([11]), kuras pirmsākumi meklējami fundamentālo un pielietojamo zinātņu mijiedarbībā, veicot daudzus un dažādus fizikālos un ķīmiskos pētījumus un atklājumus, kā arī izstrādājot tehnoloģiju. Tā paver lielas iespējas jaunu vai uzlabotu produktu un metožu izstrādāšanai daudzās tehnikas jomās. Taču vienlaikus tā ir tik daudzpusīga un sazarota zinātnes disciplīna (veiktie pētījumi saistīti gan ar atomfiziku un plazmas tehnoloģiju, gan ar nanomehāniku un pat ar tekstilmateriālu apdari), ka tā patiešām ir labi jāpārzina, lai izprastu un izmantotu tās kopējās iezīmes un savstarpējo saistību. Tā kā procesi nanozinātnēs ir mikroskopiski un iedzīvotājiem tos ir grūti iztēloties, jau no paša sākuma ir jāveido konstruktīvs dialogs ar patērētājiem par minēto tēmu, lai paredzētu un novērst iespējamo risku, kā arī kliedētu nepamatotas aizdomas. Tāpēc Komiteja atzinīgi vērtē un atbalsta Komisijas visaptverošo pieeju, tajā skaitā arī pūliņus zināšanu popularizēšanā.

([11]) OV C 157, 28.06.2005.

4.2.5 **Enerģētika.** Komiteja vairākkārt norādījusi, ka tā ir ļoti svarīga tēma, un pieņēmusi vairākus īpaši šai tēmai veltītus atzinumus, uzsverot arī, ka minētajā jomā jāveic plaša pētniecība ([12]). Vidējā termiņā un ilgtermiņā būs jārisina ļoti nopietnas problēmas energoapgādes jomā ([13]). Tās saistītas ne tikai ar "tradicionālo" enerģijas avotu — naftas un dabas gāzes — krājumu samazināšanos un sadārdzināšanos un Eiropas lielo atkarību no minēto enerģijas avotu piegādēm, bet arī ar enerģijas izmantošanas (lielākoties globālo) ietekmi uz vidi, it īpaši uz klimatu. Tikai izstrādājot uzlabotas vai jaunas un vienlaikus iespējami lētākas tehnoloģijas, iespējams atrisināt energoapgādes problēmas. Tāpēc izšķiroša nozīme ir pētījumiem enerģētikas jomā. Tiem jāaptver plašs tēmu loks ([14]), sākot ar videi nekaitīgu enerģijas avotu efektīvāku izmantošanu (un arī uzglabāšanu!) un beidzot ar tādu tehnoloģiju izstrādāšanu, kas ļauj taupīt un efektīvāk izmantot enerģiju, tajā skaitā siltumnīcefekta gāzu daļējas vai pilnīgas uztveršanas un uzkrāšanas metodes. Elektroenerģijas ražošanā īpaši svarīga ir arī pāreja uz efektīvu spēkstaciju izmantošanu. Komiteja uzskata, ka Komisijas priekšlikumi minēto mērķu īstenošanai ir korekti un līdzsvaroti, taču EESK ar bažām secina, ka paredzētais finansējums ir nepietiekams, lai veiktu tik ārkārtīgi svarīgu uzdevumu. Komiteja iesaka palielināt finansējumu minētajā jomā.

4.2.6 **Vide (tostarp klimata pārmaiņas).** Vides aizsardzībai ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu gan šodienas, gan nākotnes paaudžu dzīves kvalitāti un dzīves pamatnosacījumus. Īpaši ambiciozs un varbūt pat vissvarīgākais uzdevums ir izprast un atrisināt — cilvēka vai dabas radītās — problēmas vides aizsardzības jomā. Minētais uzdevums cieši saistīts ar dažādām pētniecības un politikas jomām — ne tikai ar ekonomikas, enerģētikas, veselības un lauksaimniecības politiku, bet arī ar pārraudzību un (ņemot vērā šī uzdevuma globālo raksturu) starptautiskajiem nolīgumiem. Vides pētniecība vairāk vērsta uz to, lai izprastu vai iemācītos izprast dažādās problēmas un to cēloņus, savukārt citas pētniecības jomas — it īpaši pētniecība enerģētikas jomā — cenšas rast minēto problēmu risinājumus. Tas jāņem vērā, paredzot lielāku elastību finansējuma piešķiršanā.

4.2.7 **Transports (tostarp aeronautika).** Eiropas transporta sistēmas ir būtisks Eiropas ekonomiskās un sociālās labklājības, kā arī Eiropas kohēzijas elements. Apakšprogrammai "Transports" jāveicina integrētu videi draudzīgu, "viedu" un drošu Eiropas transporta sistēmu un transporta līdzekļu izstrādāšana. Tāpēc tajā izvirzīti konkrēti mērķi izstrādei dažādu transporta līdzekļu un dažādu transporta sistēmu tehnoloģiju un loģistikas jomā. Tādu transporta līdzekļu (lidmašīnu, automobīļu, utt.), kas ļauj taupīt enerģiju un samazināt emisiju daudzumu, izstrāde/tālākā izstrāde ir zinātniski tehnisks uzdevums, kurš saistīts ar apakšprogrammām "Enerģētika" un "Vide" un kura veikšanā varētu iesaistīt arī MVU (mazos un vidējos uzņēmumus). Minētajā procesā būtiska nozīme ir attiecīgajām tehnoloģiskajām platformām (*ACARE* aeronautikai un gaisa transportam, *ERRAC* dzelzceļa transportam, *ERTRAC* autoceļu transportam, *WATERBORNE* ūdens transportam, ūdeņradim un kurināmā elementiem). Arī minētās apakšprogrammas mērķis ir svarīgs, un Komiteja atbalsta tā īstenošanu, ņemot vērā darbotiesspējīga transporta tīkla nozīmi (arī jaunajās dalībvalstīs) un arvien lielāko transporta intensitāti (šajā ziņā svarīgs un neatliekams uzdevums ir sastrēgumu novēršana), kā arī šāda tīkla nozīmi Eiropas konkurētspējas uzlabošanā un tā ietekmi uz apkārtējo vidi.

4.2.8 Sociālās, ekonomikas un humanitārās zinātnes.

4.2.8.1 Komiteja uzskata, ka minētajai apakšprogrammai jāveicina vispārējas izpratnes veidošana ne tikai par sarežģītajām un savstarpēji saistītajām problēmām, kas Eiropā jārisina sociāli ekonomiskajā, tiesību un kultūras jomā, bet arī par tās vēsturiskajām saknēm un kopīgajām vērtībām, kā arī par Eiropas robežām un tās kaimiņiem. Veidojot Kopienas garīgo pamatu un identitāti, būtu ļoti svarīgi (šis uzdevums skar arī dalībvalstu un iedzīvotāju savstarpējās attiecības) panākt kopīgu, visās dalībvalstīs vienotu Eiropas vēstures notikumu izklāstu un vērtējumu, kuram jābūt vēstures mācību satura pamatā vai kuram jāpapildina jau esošais mācību saturs.

4.2.8.2 Minētā apakšprogramma saistīta arī ar tādām jomām kā ekonomikas, finanšu un nodokļu politika, izaugsme, nodarbinātība un konkurētspēja, sociālā kohēzija un ilgtspējīga attīstība, dzīves kvalitāte, izglītība, kultūras un tiesību politika, kā arī visas cilvēces savstarpējā atkarība. Apakšprogrammai jāsekmē arī tādu īpašu mūsdienu sabiedrības problēmu risināšana kā demogrāfiskā attīstība (fakti, sekas, pasākumi), migrācija, sociālā atstumtība, kultūras sašķeltība, kā arī zināšanu sabiedrības veidošana. Turklāt, lai uzlabotu minētās apakšprogrammas saskaņotību un lai tā būtu vērsta uz konkrētu mērķu sasniegšanu, Komiteja iesaka iekļaut apakšprogrammā "Sociālās, ekonomikas un humanitārās zinātnes" to īpašajā programmā "Iespējas" iekļautās programmas "Zinātne un sabiedrība" daļu, kuras mērķis ir zinātnes un sabiedrības attiecību pētīšana un kura nekalpo sabiedrības informēšanai par zinātni, kā arī neveicina zinātnes un sabiedrības savstarpējās izpratnes uzlabošanos (skatīt arī 4.5.3. punktu). Komiteja uzskata, ka apakšprogramma "Sociālās, ekonomikas un humanitārās zinātnes" kopumā ir ļoti svarīga, jo tai ir arī izšķiroša nozīme politisko konsultāciju procesā; tajā jāiekļauj iepriekšminētās tēmas un nepieciešamības gadījumā tai jāparedz arī nedaudz lielāks finansējums.

4.2.9 Drošība un kosmosa pētniecība.

Komiteja atbalsta gan pētījumus drošības jomā, gan kosmosa pētniecību, jo tās ir nozīmīgas tēmas.

4.2.9.1 Teroristu uzbrukumi pēdējo gadu laikā ir likuši rietumvalstu iedzīvotājiem saprast, cik svarīgs ir atbilstošas **drošības** jautājums, kura risināšanai jāveic ne tikai plaši pasākumi tiesību, sociālajā un kultūras, bet arī zinātnes un tehnoloģiju jomā. Taču drošības jautājums un pētniecība drošības jomā ir saistīta ne tikai ar kopēju ārpolitiku un drošības politiku, bet arī ar tādām jomām kā transports, veselība (piemēram, ES Veselības drošības programma), civilā aizsardzība (tostarp dabas un rūpnieciskas katastrofas), enerģētika un vide.

([12]) OV C 241, 07.10.2002.; OV C 28, 03.02.2006.; OV C 65, 17.3.2006.
([13]) Skatīt iepriekšējo zemsvītras piezīmi.
([14]) *EURATOM* programmai veltīts 4.6. punkts.

4.2.9.2 Iedzīvotāji vēl pilnībā neapzinās to, cik nozīmīgi ir milzīgie sasniegumi **kosmosa izpētes** un kosmosa tehnoloģiju jomā. Tiem ir ne tikai ģeostratēģiska nozīme, bet tie arī palīdz izprast pasauli; galu galā zināšanas, piemēram, par planētu kustību, kuras tika iegūtas, veicot astronomiskos novērojumus, lielā mērā ietekmēja dabas zinātņu attīstību mūsdienās. Turklāt kosmosa pētījumi un kosmosa tehnoloģijas ir inovatīvu tehnoloģiju izstrādes virzītājspēks. Komiteja uzskata, ka jāpanāk paredzētās programmas un pastāvošo Eiropas organizāciju, piemēram, Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) un Eiropas Dienvidu observatorijas (*ESO*) līdzsvarota sadarbība kosmosa pētniecības jomā.

4.3 **Idejas.** Komisija paredzējusi atbalstīt pētījumus vēl maz izpētītā jomā. Jau vairākos atzinumos Komiteja atzinīgi vērtējusi šo Komisijas soli ([15]). Atbalsta piešķiršana izciliem pētniecības projektiem, kuriem nav konkurentu Eiropas mērogā, atsakoties no līdz šim pieņemtās prasības, ka tiem jābūt pārrobežu sadarbības projektiem, ļaus sasniegt izcilus rezultātus, par kuriem sabiedrība būs informēta un kuri veicinās izcilu Eiropas un pasaules mēroga zinātnieku piesaistīšanu. Tādējādi tiks radīti īpaši labvēlīgi apstākļi jaunināju izstrādei un ieviešanai. Šajā sakarā Komiteja vēlreiz uzsver, ka, cenšoties sasniegt izcilus rezultātus, ļoti svarīga ir spēja samierināties ar iespējamām neveiksmēm. Lielākās grūtības minētās programmas īstenošanā — līdztekus pietiekama finansējuma nodrošināšanai — radīs programmas atlases procedūra un tās vadība. Tāpēc Komiteja uzskata, ka šis sarežģītais uzdevums jāuztic EPP (Eiropas Pētniecības padomei — *European Research Council, ERC*) — neatkarīgai padomei, kurā kā privātpersonas darbosies īpaši izcili un atzīti zinātnieki.

4.4 **Cilvēki.** Komiteja jau vairākkārt uzsvērusi ([16]), ka veiksmīga un konkurētspējīga pētniecība ES nebūs iespējama, ja netiks nodrošināts augstvērtīgs tehniskais aprīkojums, finansiālais atbalsts un atbilstoši pamata nosacījumi, kā arī pietiekams skaits augsti kvalificētu, radošu zinātnieku. Tāpēc bērnos un jauniešos jārada interese par zinātni un tehniku, lai pietiekams skaits jauniešu, kuriem ir nepieciešamās dotības, uzsāktu un pabeigtu sarežģītās un grūtās studijas minētajā jomā.

4.4.1 Atzinumā par 7. PTA (pētniecības un tehnoloģiju attīstības) pamatprogrammu ([17]) Komiteja jau norādīja, cik svarīga nozīme izglītības un pētniecības procesā ir universitātēm un ka situācija Eiropas universitātēs ir neapmierinoša. Jārada arī atbilstoši nosacījumi (profesionālie un personiskie) ([18]) doktora disertācijas izstrādāšanai, kurai ir liela nozīme ikviena pētnieka karjerā. Pēc tam, kad viņi ir ieguvuši izcilu izglītību, viņiem jārada iespējas uzkrāt starptautisku pieredzi, kā arī nepieciešamie apstākļi pētījumu veikšanai, kas neierobežo viņu brīvību, un, plānojot viņu karjeru, viņiem jāpiedāvā pasaules mērogā konkurētspējīgs atalgojums. (Par minētajai apakšprogrammai nozīmīgo "Eiropas pētnieku hartu" Komiteja jau paudusi savu viedokli, kas bija pa daļai atzinīgs un pa daļai kritisks ([19]).)

4.4.2 Ņemot vērā pētnieku starptautiskās mobilitātes nozīmi zinātnē un pētniecībā, īpaši starp valstīm, kurās ir ievērojami sasniegumi minētajā jomā, ļoti svarīgi ir panākt, lai nenotiktu vienpusēja speciālistu aizplūšana (*brain–drain*); tas nozīmē arī, ka jāpiedāvā tāds atalgojums, kas ļautu, piemēram, uzaicināt uz Eiropu arī labākos amerikāņu speciālistus, kas šobrīd praktiski nav iespējams. Tāpēc Komiteja atzinīgi vērtē Komisijas atkārtoti pausto apņemšanos radīt nepieciešamos instrumentus un pamata nosacījumus, kā arī panākt, lai dalībvalstis izmantotu īpašās programmas "Cilvēki" instrumentus, daļu no kuriem jau var izmantot. Turklāt īpaši svarīgi ir radīt labvēlīgus apstākļus, kā arī novērst šķēršļus mobilitātei Eiropas pētniecības telpā. Komisijas neatlaidīgie pūliņi minētā mērķa īstenošanā ir vērtējami atzinīgi.

4.5 **Iespējas.** Minētā programma ir viens no labākajiem paraugiem, kas raksturo Kopienas sniegto atbalstu.

4.5.1 Tas īpaši sakāms par mērķi izstrādāt/uzstādīt, kopīgi izmantot un optimizēt pētniecības infrastruktūru, piemēram, lielas iekārtas, zinātniskus instrumentus, datorus, utt., kuru izmaksas un izmantošana pārsniedz vienas dalībvalsts iespējas. Komiteja atzinīgi vērtē arī to, ka tās ieteikums ticis ņemts vērā un ka attiecīgu projektu ierosināšanā priekšroka tiks dota augšupējai (*bottom–up*) metodei.

4.5.2 Taču īpaši jaunajām dalībvalstīm un MVU nozīmīgi ir arī citi īpašajā programmā "Iespējas" paredzētie uzdevumi, piemēram, "Pētniecība MVU vajadzībām" un "Pētniecība MVU apvienību vajadzībām", kā arī "Zināšanu reģioni" un "Zinātniska potenciāla apgūšana un attīstība ES konverģences reģionos un attālākajos reģionos".

4.5.3 Apakšprogrammai "Zinātne un sabiedrība" jāsekmē zinātnes un tehnoloģiju izstrādes — un ar to saistītās pētniecības politikas — harmoniska integrācija Eiropas sociālajā struktūrā. Runa ir par spēju radīt, izmantot un izplatīt jaunas zināšanas, kā arī par spēju izstrādāt un ieviest jauninājumus. Tātad minētās apakšprogrammas mērķis, no vienas puses, ir Eiropas iedzīvotājiem radīt priekšstatu par zinātni, zinātniekiem un viņu darba rezultātiem. Minētos mērķus Komiteja vērtē atzinīgi; tā arī uzskata, ka viens no svarīgākajiem uzdevumiem kultūras jomā ir zināšanu izplatīšana, kas veicina jauninājumu izstrādi un ieviešanu. No otras puses, jāpēta, kāpēc daļa iedzīvotāju skeptiski vērtē zinātni (atsevišķas tās jomas), tās metodes un tās potenciālo ietekmi. Komiteja uzskata, ka minētie pētījumi, kuriem ir galvenokārt socioloģisks raksturs, jāiekļauj īpašās programmas "Sadarbība" apakšprogrammā "Sociālās, ekonomikas un humanitārās zinātnes", lai tos varētu veikt, izmatojot minētās apakšprogrammas piedāvātās plašākās iespējas sadarbībai Eiropas līmenī.

([15]) OV C 110, 30.04.2004.
([16]) OV C 110, 30.04.2004. — "Pētnieki Eiropas Pētniecības telpā — profesija ar plašām karjeras veidošanas iespējām".
([17]) OV C 65, 17.3.2006., 4.12.2. punkts.
([18]) Skatīt 11. atsaucē minētā atzinuma 5.6. punktu.
([19]) 4.13.2. punkts, OV C 65, 17.3.2006., un 5.1.5. punkts, OV C 110, 30.4.2004.

4.6 *Euratom programma.*

Komiteja norāda, ka atzinumā par 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammu un *Euratom* pamatprogrammu, kā arī piezīmēs par īpašo apakšprogrammu "Enerģētika" tā jau paudusi detalizētu viedokli minētajā jautājumā.

4.6.1 **Kodolsintēzes pētniecības** jomā ([20]) svarīgākie uzdevumi ir, pirmkārt, sagatavot un uzsākt Starptautiskā kodoltermiskā eksperimentālā reaktora *ITER* celtniecību, otrkārt, veikt visus nepieciešamos sagatavošanās pasākumus tā izmatošanai — tajā skaitā izglītot un apmācīt zinātnisko personālu, izmantot un piesaistīt programmā iesaistīto dalībvalstu laboratoriju pētniecisko potenciālu, kā arī organizēt starptautisko darba dalīšanu, treškārt, veicināt tehnoloģiju izstrādi (īpaši materiāli un degvielas cikla iekārtas) kodolsintēzes reaktora demonstrācijas modeļa *DEMO* vajadzībām, ceturtkārt, izpētīt un uzlabot dažādas (magnētiskās) hermetizācijas shēmas. *ITER* un tālākajai attīstībai ir jābūt cieši saistītai ar dalībvalstu pētniecības struktūrām, kurām šī attīstība arī jāatbalsta. Komiteja atbalsta visus Komisijas priekšlikumus, kuriem jāveicina minēto uzdevumu veikšana un starptautisko saistību izpilde.

4.6.2 **Kodoldalīšanās** ([21]) jomā svarīgākie uzdevumi: pirmkārt, jāveic izpēte pastāvošo atomelektrostaciju drošības jomā un jāpaaugstina tās līmenis (tas ir galvenokārt rūpniecisko ražotāju un operatoru uzdevums) un, otrkārt, jāizstrādā jauni reaktori, kuriem ir vēl labāki drošības, kodoldegvielas izmantošanas un kodolatkritumu apsaimniekošanas rādītāji. Minēto reaktoru izstrāde ir saistīta arī ar pētījumiem izlietotās kodoldegvielas pārstrādes jomā (transmutācija, otrreizējā pārstrāde). Treškārt, jāpanāk politisks atbalsts un jāatrisina kodolatkritumu uzglabāšanas jautājums, ceturtkārt, jāatbalsta pūliņi kodolieroču neizplatīšanas jomā, piektkārt, jāizpēta (mazu) starojuma devu ([22]) bioloģiskā ietekme un jāizstrādā atbilstoša mērīšanas tehnoloģija (īpaši individuālā dozimetrija). Visu iepriekš minēto uzdevumu veikšana nebūs iespējama, ja netiks sagatavoti jauni, atbilstoši apmācīti speciālisti. Komiteja pauž bažas par jauno speciālistu trūkumu dažās dalībvalstīs un par to speciālistu skaita samazināšanos, kuriem ir speciālās zināšanas minētajā jomā, un tā uzskata, ka šim ļoti svarīgajam jautājumam jāvelta lielāka uzmanība, ņemot vērā faktu, ka kodolnerģija vēl ilgstoši tiks izmantota visā pasaulē.

4.7 *Kopīgais pētniecības centrs (KPC).*

4.7.1 KPC pamatoti iesaistīts 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammas (2007.—2013.) un 7. *Euratom* pamatprogrammas (2007.—2011.) pasākumu īstenošanā. Īpaši tādēļ, ka KPC ir tieši pakļauts Komisijai (ar ko izskaidrojams tā ieguldījums politisko konsultāciju procesā un spēja rīkoties elastīgi), jāpanāk, ka attiecībā uz ārvalstu speciālistu piedalīšanos zinātniskā darba izvērtēšanā (*peer–review*), kā arī attiecībā uz konkurenci, pieņemšanu darbā/personāla politiku un uzraudzību tam ir jāievēro tādi paši augsti un pārskatāmi standarti kā visām dalībvalstu pētniecības iestādēm. Komiteja uzskata, ka šāda integrācija ir svarīga arī attiecībā uz iepriekš minētajām sociālajām, ekonomikas un humanitārajām zinātnēm.

4.7.2 Viens no KPC uzdevumiem 7. Pētniecības un attīstības pamatprogrammas (2007.—2013.) ietvaros ir visai Kopienai svarīgā "Ilgtspējīgas attīstības" tēma (piemēram, pārtika, enerģoapgāde, transports, ķīmiskās vielas, dekontaminācija). Ar to saistīta ir zinātniski tehnoloģisku uzziņu datu izstrāde dažādām vides un pārtikas kontroles jomām. Minētajiem datiem ir liela nozīme, izstrādājot Kopienas tiesību aktus. Kopienas uzdevumus ir arī starptautiski atzītu standartu izstrādāšana un ieviešana, kā arī vienotas Eiropas mērījumu sistēmas izveidošanas veicināšana. Būtu jāveic arī attiecīgo valstu metroloģijas (mērniecības) un standartizācijas iestāžu darba dalīšanas koordinēšana, tajā pašā laikā piedaloties minēto iestāžu programmās. Vienotais tirgus un Eiropas integrācija kopumā liek apsvērt "Eiropas standartu biroja" izveidošanu, minētajā procesā iesaistot attiecīgo valstu laboratorijas un tādas iestādes kā *CEN* (Eiropas Standartizācijas komiteja) un *CELENEC* (Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja), kā arī attiecīgo nozaru uzņēmumus un KPC.

4.7.3 Atzinīgi vērtējams ir fakts, ka KPC saskaņā ar 7. *Euratom* pamatprogrammu (2007.—2011.) atbalsta politikas izstrādi kodolenerģijas jomā, kā arī īsteno un pārrauga jau izstrādātās stratēģijas un meklē risinājumus problēmām, kas radušās no jauna. Komiteja atzinīgi vērtē to, ka KPC "kodolenerģijas" programmas prioritātes ir radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana, drošība un pārraudzība (minētie pasākumi tiek saistīti un koordinēti ar attiecīgajiem pasākumiem dalībvalstīs); tieši tās ir problēmas, par kurām sabiedrība ir norūpējusies un kurām jārod drošs risinājums. Komiteja uzskata, ka ļoti svarīgi ir turpināt pilnveidot procedūras, kas ļautu vēl efektīvāk kontrolēt kodolieroču materiālu vai kodolieroču tehnoloģiju neizplatīšanu.

Briselē, 2006. gada 20. aprīlī

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas

priekšsēdētāja

Anne-Marie SIGMUND

([20]) OV C 302, 07.12.2004.

([21]) OV C 133, 06.06.2003.; OV C 110, 30.04.2004.

([22]) Skatīt, piemēram, ES Komisijas *RTDinfo* 47. numuru, kas publicēts 2006. gada janvārī.